

Sentència 23-00 DE 15 DE DESEMBRE DE 2000

Ponent : M.I. Sr. Josep Lluís VÀZQUEZ SOTELLO

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: El Jutjat d'Instrucció núm. 20 de Barcelona, en el procediment de Diligències Prèvies 2151/1995, que instrueix per fets possiblement constitutius de delictes de falsedat, estafa i apropiació indeguda, dictà Aute de 3 de maig de 2000 pel que acordà la presó provisional comunicada i sense fiança de Joan M.S., el mateix Jutjat mitjançant altre Aute de 27 de juny de 2000 acordà sol·licitar la seva extradició a les autoritats del Govern andorrà per tenir notícies què l'indicat Joan M.S. es trobava residint en aquest Principat.

II.-RESULTANT: Iniciat el procediment per les Autoritats espanyoles, la Ambaixada d'Espanya a Andorra, mitjançant "Nota verbal" de 28 de juliol de 2000, plantejà al Govern andorrà la procedència d'iniciar el procediment per a la extradició de l'indicat Joan M.S.. Amb la nota diplomàtica s'adjuntà la documentació corresponent, remesa pel Jutjat d'Instrucció de Barcelona, acreditativa que els fets pels que procedia el Jutjat d'Instrucció havien estat comesos en territori espanyol entre els anys 1994 i 1995 i presentaven característiques de ser constitutius de delictes continuats de falsedat, estafa i apropiació indeguda, trobant-se tipificats i penats en els articles 303, en relació amb el 302, apartats 1, 2 i 6; articles 528 i 529, apartats 7 i 8, i article 535 del Codi Penal de 1973, vigent en el moment de cometre's els fets. Estant castigats amb penes privatives de llibertat de fins a sis anys de presó i multa (la falsedat en documents mercantils) i de sis anys i un dia a deu anys (els delictes d'estafa i d'appropriació indeguda), acreditant-se que aquells fets estan igualment previstos i penats en l'avui vigent Codi Penal de 1995, amb la particularitat que aquests fets apareixen comesos sota la modalitat de continuació delictiva així com que en la causa que s'instrueix consten dades que raonablement indiquen que la persona, la extradició de la qual es sol·licita, ha tingut participació

en ells per algun títol que li faci presumptament responsable a títol criminal d'aquests fets, sense que a efectes de l'extradició pugui perjudicar-se la responsabilitat criminal que en definitiva pugui existir respecte de dita persona. Rebuda la documentació, el MINISTERI FISCAL, en data 19 de juny de 2000, va remetre l'expedient relatiu a la demanda d'extradició al M.I. Tribunal de Corts sol·licitant que després dels tràmits establerts en l'art. 11 de la Llei Qualificada d'Extradició s'acordés dictar resolució donant lloc a l'extradició sol·licitada per l'Estat espanyol.

III.-RESULTANT: Incoat el procediment d'extradició la Lletrada defensora de Joan M.S., sol·licità que es deixés sense efecte la detenció del seu defensat (petició que fou denegada per Aute de 17 de juliol de 2000) així com la justificació consistent en sol·licitar informacions relatives a la residència i feina en el Principat de l'interessat. I conferit trasllat a les parts sobre la demanda d'extradició i sobre les justificacions o proves practicades, el MINISTERI FISCAL insistí en la petició que s'accedís a l'extradició sol·licitada per concórrer tots el requisits que estableix l'art. 11 de la Llei vigent, mentre que per la defensa de M.S. es formulà oposició a la extradició al·legant que després d'haver estat detingut per Agents de la Policia l'11 de juliol de 1995 (sense que se li notifiqués l'obligació de comparèixer davant el Jutjat d'Instrucció) tingué que anar-se'n a viure a Amèrica del Sud i mentre tant els seus creditors i especialment les entitats bancàries embargaren tots els seus béns, exposant que la seva marxa a Sudamèrica no fou per fugir de la Justícia espanyola sinó impulsat per "la por invencible derivada de les amenaces que rebia d'uns presumptes socis de negocis", decidint venir a viure a Andorra el setembre de 1997 on pogué començar una nova vida per haver-ho perdut tot, estenent-se en altres consideracions.

IV.-RESULTANT: el M.I. Tribunal de Corts dictà en data 12 de setembre de 2000 l'Aute recorregut accedint a la demanda d'extradició per considerar que concorren tots els requisits exigits per la vigent llei reguladora de la extradició passiva a Andorra per a que pugui ser concedida, invocant els criteris mantinguts per la jurisprudència d'aquesta Sala Penal en relació amb el "judici de versemblança" sobre la criminalitat dels fets pels que es demana la extradició i sobre la culpabilitat o responsabilitat dels imputats el lliurament del qual es

sol·licita, sense prejudicar la definitiva realitat dels fets ni la culpabilitat de la persona reclamada. Amb posterioritat a la vista davant el M.I. Tribunal de Corts es rebé justificació mèdica i de la direcció del Centre Penitenciari andorrà sobre la assistència psicològica, amb administració de tranquil·lizants i diversa medicació, que havia estat precis administrat al detingut per la seva situació d'instabilitat psíquica.

V.-RESULTANT: Contra l'Aute del M.I. Tribunal de Corts accedint a la extradició s'interposà per la defensa de la persona reclamada el recurs d'apel·lació autoritzat per l'art. 10, paràgraf segon, i per l'art. 12 de la Llei Qualificada d'Extradició, compareixent davant aquesta Sala Penal la representació del recurrent així com el Mg. MINISTERI FISCAL, assenyalant-se la data per la vista del recurs, la qual es celebrà amb intervenció de la defensa del recurrent i del MINISTERI FISCAL, que insistiren en els seus respectius arguments i peticions (el recurrent per a oposar-se a la extradició i el MINISTERI FISCAL per a insistir en la procedència de que sigui concedida). Trobant-se present en el moment de la vista el propi interessat recurrent, se li concedí la paraula, escoltant-se les seves explicacions en les quals abundà en l'exposat per la seva Lletrada defensora, oposant-se a la extradició després d'explicar-li el veritable abast d'aquesta mesura. Amb aquest tràmit els autes d'aquest recurs quedaren vistos per a la decisió, la qual es basà en els següents,

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: Primer de tot es precis assenyalar que en la petició d'extradició concorren els pressupostos exigits per la legislació andorrana, establerts pel que interessa al control jurisdiccional en els articles 1, 2 i 11 de la Llei Qualificada d'Extradició de 28 de novembre de 1996. Especialment s'ha de destacar, en relació amb l'art. 14 de dita Llei Qualificada, que la extradició es refereix a fets suposadament delictius castigats en la legislació de l'Estat requirent amb penes de privació de llibertat de duració superior a un any i que a la mateixa vegada els fets estan previstos i penats com a delictes en la legislació penal andorrana. S'ha d'assenyalar també que els fets pels que es sol·licita el lliurament constitueixen, en cas de resultar provats, delictes comuns, en els quals no pot veure's ni remotament un delicte d'opinió, ni polític

ni militar, exclosos de la extradició passiva (amb les contraexcepcions establertes en l'art. 20 de la llei), estant també absolutament exclosos els temors que la repressió dels delictes en l'Estat reclamant pugui relacionar-se amb consideracions de raça, religió, nacionalitat, confessió religiosa o altres similars, circumstàncies totes elles l'absència de les quals són tan patents que, lògicament, ni tan sols han estat plantejades per la defensa de la persona reclamada. Per la mateixa raó no han estat plantejades objeccions relatives a la prescripció dels delictes o al risc de la imposició de penes excloses de la extradició (art. 14, 9 i 10).

II.-CONSIDERANT: Des d'una altra perspectiva procedeix afirmar (en relació amb el pressupòsit que l'art. 14, 3, formula en el seu aspecte negatiu) que les Autoritats judicials espanyoles són les competents per raó del territori per a l'enjudiciament dels fets en els que es fonamenta la demanda d'extradició i, prèviament, per instruir la causa corresponent. Es tracta de fets delictius comesos en territori espanyol pel que el *forum delicti commisi* atribueix jurisdicció i competència territorial als Jutjats i Tribunals espanyols, essent també evident i notori (als efectes de l'art. 14, 15 de la citada Llei Qualificada) que aquests òrgans responen a la organització jurisdiccional d'un Estat de Dret i que exerceixen la potestat jurisdiccional amb independència, competència i imparcialitat i d'acord amb els drets i garanties pròpies del "degut procés de Llei" respectat en totes les legislacions penals i processals de la Unió Europea.

III.-CONSIDERANT: En relació amb l'exigència de l'art. 14, 6 de la citada Llei Qualificada d'Extradició, es precís destacar que concorre en quant als fets pels que es sol·licita el lliurament el pressupòsit de la doble incriminació ja que, com s'exposa en l'autèntic recorregut i en la petició d'extradició, es tracta de fets que, versemblantment, puguin ser constitutius de delictes comuns de falsedat en documents mercantils, estafa i apropiació indeguda, comesos sota la modalitat de delictes continuats, previstos i penats com a tals en el Codi Penal espanyol (articles 303, en relació amb l'article 302, 1è, 528 i 529, 7è i 8è, i 535 i articles 69 bis del Codi Penal de 1973) vigent en el moment de comissió dels fets (1994) així com en el Codi posterior (de 1995) vigent en l'actualitat -el que permetrà aplicar a favor del súbdit espanyol el lliurament del qual es reclama la legislació per a ell més

favorable-, estant a la seva vegada aquests fets previstos i penats com a delictes majors en el Codi Penal andorrà (art. 150, 247 i 248) pel que es compleix també aquella exigència jurídica material de la doble incriminació, necessària per a accedir a l'extradició.

IV.-CONSIDERANT: respecte dels fets i de la seva aparença delictiva ha de recordar-se de nou (d'acord amb la invocació jurisprudencial de l'Aute recorregut) que l'únic judici realitzat pel M.I. Tribunal de Corts i que revalida aquesta Sala Penal no és un judici definitiu sobre el caràcter punible que, en el seu cas, poden tenir els fets sinó que l'enjutjament necessari per a resoldre sobre la extradició sol·licitada és només un judici de versemblança, que no perjudica la criminalitat dels fets ni la responsabilitat en ells de la persona lliurada, no vinculant tampoc en absolut al Tribunal competent per l'enjutjament fora dels límits exigits per la extradició sol·licitada i concedida, que impedeix jutjar per fets o càrrecs diferents en els termes establerts en l'art. 3 de la citada Llei Qualificada d'Extradició. Interessa assenyalar, no obstant, que la defensa del *extraditurs* ha reconegut expressament la realitat dels fets en els que es fonamenta la demanda d'extradició. Consta aquest reconeixement en l'al·legació tercera de l'escrit d'interposició del recurs en la qual es diu: "si bé la certesa dels fets es presenta de forma més que indiscutible, doncs han estat expressament reconeguts per Joan M.S. en el marc de la vista oral celebrada", reconeixement que es tornà a repetir davant aquesta Sala en la vista del recurs, el que, sense perjudicar la culpabilitat ni la responsabilitat del *extraditurs* aclareix qualsevol dubte sobre la realitat històrica dels fets justiciables en els que es fonamenta la demanda d'extradició.

V.-CONSIDERANT: Constatada la concurrència dels requisits i pressupòsits examinats en els precedents apartats queda per analitzar l'al·legació de la defensa del *extraditurs* per a oposar-se al seu lliurament malgrat haver reconegut la realitat dels fets en els que es fonamenta la petició. Aquest argument consisteix en la possible existència d'una "circumstància excloent de la responsabilitat criminal com és la d'actuar constret per una força o una por irresistibles", d'acord amb l'art. 18, 4, del Codi Penal andorrà. Sosté la defensa del recurrent que aquest "actuava sota amenaces i coaccions de tercers

persones i que l'entitat de les mateixes era suficient com per a que, segons la nostra Llei Penal, no se'l consideri penalment responsable dels fets". En la vista del recurs celebrada davant aquesta Sala Penal la defensa ha tornat a insistir en aquest argument, que apareix exposat amb més amplitud en el document manuscrit i remés des del Centre Penitenciari, unit a les actuacions. Y concedida la paraula al propi *extraditurus*, malgrat reconèixer la realitat dels fets, no consentí el seu lliurament a les Autoritats Judicials espanyoles abundant en el mateix argument exposat per la seva defensa.

VI. -CONSIDERANT: L'argument de la defensa per a oposar-se al lliurament no té l'adequada consistència per a impedir l'extradició de la persona reclamada. En primer lloc, en quant a la prova, perquè no poden prendre's com a causa impositiva del lliurament unes al·legacions fonamentades en un simple informe mèdic, no degudament contrastat, que en el millor dels casos acreditatius que Joan M.S. presentava un síndrome ansiós-depressiu, pel que va haver de ser sotmès a tractament amb preparats ansiolítics com "Transilium 10", una situació que més que per l'eventual concessió de la extradició pot ser explicada per la detenció o arrest a que ha hagut de ser sotmès preventivament al ser cursada la petició de lliurament i de la qual en tot cas pot ser tractat a Barcelona. La citada al·legació únicament podria considerar-se compresa dins de l'apartat 14 de l'art. 14 de la Llei Qualificada d'Extradició que permet al Tribunal denegar la extradició quan el lliurament pot produir conseqüències d'una gravetat excepcional per a la persona reclamada, especialment a causa de la seva edat o del seu estat de salut. Totes les causes per a denegar l'extradició han d'interpretar-se en sentit restrictiu, donat que van en contra del principi general de cooperació judicial internacional en matèria penal (cooperació judicial que ha de reforçar-se en les grans àrees supraestats com la Unió Europea mentre no s'arribi a un espai judicial comú). I dins d'aquesta interpretació restrictiva de qualsevol de les causes recollides en l'art. 14, no s'adverteix que en el present cas la concessió de l'extradició pugui tenir una "gravetat extrema" per a la persona lliurada, per cap de les dues circumstàncies que el precepte legal indica: ni per la raó de "l'edat" (ja que no es tracta d'una persona d'edat avançada a la que pogués afectar molt negativament el lliurament) i tampoc pel seu "estat de salut" (punt sobre el que s'ha centrat l'al·legació de la defensa). El mateix

plantejament de la defensa condueix a la conclusió de no ser l'al·legada una causa que impedeixi la concessió de l'extradició, donat que el que s'al·lega és la por que a la persona detinguda li produeixen les amenaces que diu patí de "terceres persones" (a les quals no ha identificat) les amenaces de les quals han estat, segons ell, la causa per la qual va fugir a Sudamerica (no fugint de la justícia espanyola sinó d'aquelles persones que l'amenaçaren i coaccionaren). No és molt raonable que per fets en els que es fonamenta la petició d'extradició, que poden ser delictius però que són fets vulgars (falsedat, estafa o apropiació indeguda, que no hi cap relacionar amb delictes propis de la criminalitat organitzada) puguin produir-se coaccions o amenaces tan greus com per a témer que es materialitzin si s'accedeix al lliurament de la persona sis anys després de produir-se els fets. En tot cas, accedint al lliurament Joan M.S. podrà demanar la protecció necessària a les autoritats judicials competents per a instruir la causa i per a jutjar-lo en el seu cas. Reforçant el que s'ha dit i acceptant a efectes argumentals el "síndrome ansiós depressiu" a que es refereix l'informe mèdic, es tractaria d'una situació aguda explicable per les circumstàncies d'internament en que es troba la persona, sent l'extradició compatible amb el tractament de dit patiment, podent fins i tot fonamentar la petició de situació de llibertat provisional davant les Autoritats judicials espanyoles.

VII.-CONSIDERANT: Els raonaments que antecedeixen condueixen a concedir l'extradició sol·licitada i es reforcen si es té en compte que en cas de ser denegada, al tractar-se de delictes compresos entre els que justifiquen l'entrega, d'acord amb el principi *aut dedere aut iudicare*, principi fonamental en l'extradició i cooperació judicial moderna per a impedir tota situació d'impunitat s'hauria d'acceptar que els fets poguessin ser perseguits a Andorra ço que (a més d'incomplir el principi general de cooperació judicial entre estats) no afavoriria a l'extraditus, a més de complicar innecessàriament l'enjudiciament conjunt dels fets i de les persones que presumptament han de respondre d'ells davant les Autoritats judicials competents que, per raó del lloc de comissió dels fets, són indubtablement els de l'Estat requirent.

VIII.-CONSIDERANT: Tot el que antecedeix condueix a la necessària conclusió de confirmar l'Aute recorregut, dictat pel M.I. Tribunal de Corts en data 29 de setembre de

2000 en el procediment al principi citat (2/2000) pel que s'accedí a la demanda d'extradició de Joan M.S., nascut el 14 de març de 1956 a Barcelona (Espanya), de nacionalitat espanyola, amb passaport espanyol 38520067 N, sol·licitada pel Jutjat d'instrucció núm. 20 de Barcelona en la causa penal de dil. Prev. 2151/1995 pels delictes de falsedat documental, estafa i apropiació indeguda, versemblantment comesos en la modalitat de delictes continuats, únics pels quals podrà ser jutjat.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar el recurs d'apel·lació interposat per la representació i defensa de Joan M.S. contra l'aute del M. I. Tribunal de Corts de 12 de setembre de 2000 dictat en el procediment d'extradició núm. 2/2000.

2.- Confirmar l'aute recorregut i accedir a l'extradició de Joan M.S. sol·licitada pel Jutjat d'Instrucció núm. 20 de Barcelona, en la causa penal de dil. Prev. 2151/1995, per a ser jutjat per les Autoritats judicials competents de l'Estat requirent pels suposats delictes de falsedat documental, estafa i apropiació indeguda imputats a la indicada persona en la modalitat de delictes continuats.

3.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.